

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою географічного факультету
Протокол № 8 від 27 лютого 2025 року

Перелік дисципліни вільного вибору для здобувачів освіти ОП «Географія» (ред. 2023) на VI семестр 2025/2026 навчального року

1. Цей перелік дисциплін, сформований з урахуванням побажань здобувачів освіти за ОП «Географія», спрямований на формування загальних та поглиблення фахових компетентностей.

2. Студенти обирають одну дисципліну із зазначеного переліку (простою більшістю голосів від загального складу академічної групи) для вивчення у VI семестрі 2025/2026 навчального року.

3. Даний перелік не є вичерпним. Студенти можуть обрати будь-яку дисципліну (обсягом 3 кредити ЄКТС, форма контролю – залік), що викладається в Університеті у відповідному семестрі.

1. Біологія з основами екології

Дисципліна формує системне уявлення про закономірності функціонування живих організмів і біологічних систем різних рівнів організації – від клітини до біосфери. Розглядаються структура та динаміка екосистем, біорізноманіття, біогеохімічні цикли, потоки енергії, взаємодія природних і антропогенних чинників. Значна увага приділяється глобальним і регіональним екологічним проблемам, принципам сталого розвитку та екологічній безпеці. Курс сприяє формуванню екологічного мислення та відповідального ставлення до довкілля.

Здобуті знання можуть бути використані майбутнім учителем географії для поглиблення змісту курсів фізичної географії, формування екологічної компетентності учнів та пояснення взаємозв'язків у системі «природа – суспільство».

2. Географічні дані відкритого доступу

Дисципліна ознайомлює з теоретичними та практичними засадами роботи з просторовими даними, їх класифікацією, форматами та принципами відкритого доступу. Розглядаються національні й міжнародні геопортали, відкриті картографічні сервіси, статистичні ресурси та джерела дистанційного зондування Землі. Студенти набувають навичок пошуку, аналізу, обробки та візуалізації географічної інформації, опановують базові підходи до використання геоінформаційних систем.

Здобуті знання можуть бути використані майбутнім учителем географії для створення сучасних навчальних матеріалів, організації дослідницької діяльності учнів і впровадження цифрових технологій у освітній процес.

3. Історія української державності

Дисципліна висвітлює основні етапи становлення та розвитку української державності від найдавніших часів до сьогодення. Аналізуються процеси формування політичних інститутів, територіальні зміни, традиції самоврядування, соціально-політичні трансформації

та чинники формування національної ідентичності. Курс сприяє осмисленню історичної послідовності державотворчих процесів та ролі українського суспільства в них.

Здобуті знання можуть бути використані майбутнім учителем географії для інтеграції історичного контексту в курс географії України та формування в учнів цілісного бачення розвитку території держави.

4. Патріотичне виховання

Дисципліна розкриває теоретичні основи та сучасні підходи до організації патріотичного виховання в закладах освіти. Розглядаються нормативно-правові засади, принципи, форми та методи виховної роботи, роль національної культури, історичної пам'яті й громадянських цінностей у становленні особистості. Курс формує розуміння значення виховної складової освітнього процесу.

Здобуті знання можуть бути використані майбутнім учителем географії для реалізації виховного потенціалу предмета, формування громадянської свідомості та поваги до територіальної цілісності України.

5. Риторика

Дисципліна спрямована на формування культури професійного мовлення, розвиток мисленнєвих і комунікативних умінь, необхідних для ефективної публічної діяльності. Розглядаються теоретичні засади риторики, закони побудови промови, принципи аргументації та переконання, особливості вербальної й невербальної комунікації. Значна увага приділяється техніці мовлення, структурі виступу, роботі з аудиторією, подоланню комунікативних бар'єрів та формуванню індивідуального стилю мовця. Курс передбачає практичне відпрацювання навичок створення та виголошення різних типів публічних промов, ведення дискусії й організації діалогу.

Здобуті знання можуть бути використані майбутнім учителем географії для підвищення педагогічної майстерності, ефективної комунікації з учнями та якісного представлення навчального матеріалу в освітньому процесі.

6. Логіка

Дисципліна формує уявлення про закони і форми правильного мислення, структуру аргументації, принципи доказу й спростування. Розглядаються логічні операції з поняттями, судженнями та умовиводами, типові помилки мислення, основи формальної логіки. Курс розвиває здатність до послідовного, аргументованого та критичного аналізу інформації.

Здобуті знання можуть бути використані майбутнім учителем географії для чіткої структуризації навчального матеріалу, формування в учнів логічного та критичного мислення.

7. Еристика

Дисципліна присвячена теорії та практиці аргументації й ведення публічного спору. Вивчаються типи дискусій, стратегії та тактики переконання, методи аналізу аргументів і способи розпізнавання маніпулятивних прийомів. Курс формує культуру дискусії та навички конструктивної комунікації.

Здобуті знання можуть бути використані майбутнім учителем географії для організації дебатів, обговорення актуальних суспільно-географічних проблем та розвитку комунікативних умінь учнів.

8. Гендерні студії

Дисципліна ознайомлює з основами гендерної теорії, аналізом соціальної нерівності та механізмів її подолання. Розглядаються соціокультурні, економічні й політичні чинники гендерної диференціації в різних країнах світу, а також міжнародні підходи до забезпечення рівних можливостей. Курс формує толерантність, соціальну чутливість і навички критичного аналізу суспільних процесів.

Здобуті знання можуть бути використані майбутнім учителем географії для формування інклюзивного освітнього середовища та аналізу соціальних аспектів розвитку регіонів світу.

9. Релігієзнавство

Дисципліна формує системне розуміння сутності релігії, її функцій, структури та історичних форм. Аналізуються світові та національні релігійні традиції, їх вплив на культуру, політичні процеси та соціальний розвиток суспільств. Особлива увага приділяється цивілізаційним відмінностям і міжкультурному діалогу.

Здобуті знання можуть бути використані майбутнім учителем географії для пояснення культурно-цивілізаційних особливостей регіонів світу та формування міжкультурної компетентності учнів.